

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят з год. 6-їй пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Пояснене злішне.

Перед нами лежить ч. 15. «Громадско-го Голосу», органу руско-української радикальної партії в Галичині. Що-ж в ній знаходиться? Находяться там ухвали віч в Тарасівці, Тернополі, Підволочисках, Супранівці і Заднішівці, що кандидатом радикальної партії на посла до ради державної з виборчого округу Тернопіль-Скалат-Збараж є др. Франко.

Відтак слідує справоздання з сих віч, а з справоздань сих довідуємось, що товариші Яндрух Шмігельський, Іос. Пащук, Антін Грицуняк, Остапчук і другі говорили знаменито про панщину та закусували о. Цурковського з Настасова, що нічого не сказав путного, так, що аж селяни кричали йому: Кінчіть, не хочемо слухати, се малим дітям говоріть! Все те коректно. Вольному воля, спасеному рай. Вільно всякому скликувати віча, критикувати хоч би і сконсолідованого о. Цурковського і ставляти кандидатури.

Але в згаданих справозданнях читаємо між иньшим і таке: На вічі в Тарасівці «одушевляв знаменитий Грицуняк зібраних своїми причитами, критикуючи остро поступоване духовенства з селянами. Перед 30 роками — говорив він — я не видав у своїй хаті паперу, хіба тільки, що жінка з перцем принесла. А нині до мене приходять листи, газети і я хоч неписьменний слухаю, як читають мої діти і радую ся. Але чи маю за те дякувати отцям духовним? Ні! Они як перед 30 роками обходили ся з селянином, так само обходять ся і тепер, а на мене мій парох ще не давно кричав: «Люди, клякайте, моліть ся за него, аби его Бог уздоровив, бо він з розуму зсунув ся».

По справозданнях з віч уміщений артикул під заголовком: «Молоді попи». В сім артикулі міститься неначе програ-

ма, як мають обходити ся радикали з «попами». Там сказано:

«Радикали вже кілька років як сточили війну з попами. Лишила ся лише слава, що мужики насиділи ся по арештах за образу церкви або обряду, що попи відтоді стратили віру серед народа. Де мужики більше сиділи в арешті, там менше є доходу попови. А ті молоді попи, що ще не засмакували війни з мужиками, що тепер настають по селах — то они пускають перші стріли до нової війни. У повіті снітинським є таких попів кілька. Они прикликають поєзучених Василян на місію і закликають не читати радикальних часописий, не єднати ся в радикальні товариства і не товаришувати із зніжними радикалами. За те закладають братства серця Ісусового, присилають свої книжочки і газету місійну. Як би вже не шкода очий аби ті книжки читати, то шкода того скупого часу, який мужик має на читане. А найбільша шкода таки того, що мужики таких релігійних товариств і книжок довго не хотять держати ся. І виходить молодому попови ясно як на долони, що хтось мусить ті товариства розбивати і що мужики є дуже непобожний народець. А як так є, то війна мусить бути. І зачне ся знов зволікати мужиків до арешту, а доходи попови ще гірше спадуть. О. Вакулинський в Русові і о. Салі в Стецевій станули вже до війни з мужиками за те, що братства серця Ісусового розпадають ся. О. Салі навіть револьвер з собою носить, бо вигадав собі, що ті, котрі не хотять «архиримського братства» конче наважили его житє взяти.

Більше не буду писати за сих молодих попів, бо надто сьмішно они виглядають у тій своїй борбі з радикалами і з мужицкою безбожністю. Василяннин Ортиньський говорив десь промову місійну коло Стрия, але так, що аж мусів кричати на цїсаря Йосифа II., що забрав черцям зе-

влі. За те чїпнув Ортиньського прокуратор. Але Василяннин сказав, що недомагає на голову. Лікарі мають тепер осудити, чи Ортиньський має голову на місці. Як би радикали так пробували говорити а потім прокураторови казали, що се дурна голова винна, то до нині віддай всі сиділи би в шпиталях для вариятів. Тому кажу, що борба сих молодих попів з радикалами сьмішна. Ми зварйованих людей ще не напудили ся».

Тенденция сих причт і артикулів дуже ясна. Коментувати єї не потребуємо. Ми на сїм місці приганемо лише сей крик, який в своїм часі підняла «сконсолідована» Русь, коли пос. Вахнянин в державній радї розкрив заходи радикалів коло підорвання поваги духовенства і Церкви в повіті Перемиським. Тоді і поспіпались устами не самих Новаковских і Вітиків, але устами сьвящеників яко предсїдателів віч селянських громи на річ пос. Вахнянина. Тоді зсолідаризувала ся вся «сконсолідована» Русь з радикалами. Однакож не минуло багато часу, а радикали підносять нині вже зовсім явно на сьміх не лише духовних, але і місії і братства церковні та тут і там виповідають духовенству війну.

Вісти політичні.

Гр. Тун і др. Кайцль виїхали опять до Пешту в справі угоди. Щож, коли гр. Тун не може ручити ся за австрійський парламент, а Угорщина не хоче чути о продовженю угової провізориї. На разі ведуть представителі обох половин держави переговори в Відні в справі продовження правосильности законів о цукрі і горівці.

Fremdenblatt перестерігає Градчан перед дальшими демонстрациями проти іменованя гр. Гляйспаха дуже серіозно і грозить розв'язанєм міської ради.

Межи прасою Німеччини а Vaterland-ом розвела ся також полеміка на тему значія три-

4 „In deinem Nichts will ich das All finden“.

(Дальше.)

Вирікши свій надзвичайно суворий осуд над Літературно-науковим Вістником д. Лівобічний починає розбирати окремо кожен твір і перш усього «Ясновельможного свата» д. Грушевського. Тут одразу без жадних доказів він вирікає: «В нього (у автора) знаходимо повне занедбання елементарних принципів красного письменства! Ні акції, ні типів, ні характерів!» і аби схарактеризувати рішуче невдатну манєру писання автора, він наводить невеликий уступ, в якому описує ся, як дівчина прощаєть ся з своїм коханцем. Ми не маємо на меті сперечати ся з д. Лівобічним в його критичних оцінках, ми хочемо тільки довести, що такої оцінки у нього зовсім нема, длятого й кажемо, що невдатність, як кажуть по російськи «обороту р'чи», ще зовсім не є доказом рішучої невдатности твору. Коли д. Лівобічний хотів запевнити нас, що оповідання д. Грушевського не має жадної вартости з художнього боку, він повинен був би справді довести нам, що в оповіданні нема «ні акції, ні типів, ні характерів», але він сього не зробив і вирік над «Ясновельможним сватом»

ввійшов зовсім не критичним, безпідставним, зґрунтованим тільки на власному вражінню, а може й почуттю.

Далі д. Лівобічний переходить до «Двох долі» д. Мордовця і вирікає такий присуд: «За надрукованне сього пасквіля винна з усіх поглядів редакция». З такими словами як «пасквіль» треба поводитись обережно і ми вважаємо, що д. Лівобічний не мав жадного права, сказати його. Слово «пасквіль» визначає злістне глузування чи малюнком чи словом, автор якого мав зовсім сьвідомо на меті виставити когось у сьмішному і навіть невідповідному правді вигляді. Коли д. Лівобічному здаєть ся, що д. Мордовець в «Двох долях» вивів наш нарід у сьмішному і навіть невідповідному правді вигляді, то усе таки він не мав жадного права називати сей твір пасквілем. Пасквіль означає сьвідоме бажання осьміяти когось і заживаючи наведений в горі вираз, д. Лівобічний мусів би довести сьвідомість такого бажання д. Мордовця. Длятого і кажемо, що невдатність твору не дає права звати його пасквілем. І коли д. Лівобічному здавали ся «Дві долі» невдатним твором, він не вважаючи на се не мав права назвати їх пасквілем. Але чим доводить д. Лівобічний невдатність «Двох долі»? Тим, що Хмельницький змальований в ньому Менеласм

і що слухачі не знають нічого про повстання.. Це знову незначні дрібниці і вони знову не можуть скласти такого суворого присуду. Вчинок Чаплінського, як відомо був не «причиною» для підняття Хмельницьким повстання, а «приводом». Ріжниця сих слів зрозуміла кожному, длятого не будемо з'ясовувати їх і нема нічого рішуче неможливого, щоб якийсь там молодий козак, а не сам автор, оповідаючи про сю подію прийняв привід її за «причину», теж нема нічого рішуче неможливого, щоб і слухачі не знали нічого за повстання, це звісно «натяжка», але не о стільки велика, щоб викликати такі гострі слова. Знов і в критичному осуді «Двох долі», нема жадного аналізу, жадної критичної оцінки, жадної глибини розуміння. Д. Лівобічний зачіпає тільки самі незначні хибки. Очевидячки «Дві долі» справили на нього сумне вражіння, але од чого се стало ся, що викликало їх, д. Лівобічний не вмів з'ясувати ні нам, ні собі.

Далі йде критичний розгляд нариса д. Кониського «В тумані». Ось з чого він складаєть ся: «Про туман д. Кониського без ваганя догадуємо, що та многоцінна для психіатра сторінка єсть історією хвороби». І се єсть критика! Чим же доводить свої слова рецензент? Тим що глузує над окремим виразом і більш нічого. Деж той аналіз, де ті докази, де та критика?

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 24. мая 1898.

I. Актіи за штуку.

Table with 2 columns: Description of securities and their value. Includes items like 'Зеліа. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.' and 'Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.'.

Table with 3 columns: Description, 'платять зл. кр.', and 'жадають зл. кр.'. Corresponds to the items in the first table.

II. Листи заставни за 100 зл. в. ав.

Table with 2 columns: Description of promissory notes and their value. Includes items like 'Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.' and 'Тов. кред. гал. земс. 4% (першаеміс.).'

Table with 3 columns: Description, 'платять зл. кр.', and 'жадають зл. кр.'. Corresponds to the items in the second table.

III. Обліги за 100 зл.

Table with 2 columns: Description of bonds and their value. Includes items like 'Гал. фонду пропанац. 4% в. ав.' and 'Львівські локальні 4% по 200 кр.'.

Table with 3 columns: Description, 'платять зл. кр.', and 'жадають зл. кр.'. Corresponds to the items in the third table.

IV. Льоси.

Table with 2 columns: Description of bills and their value. Includes 'Міста Кракова' and 'Станиславова'.

Table with 3 columns: Description, 'платять зл. кр.', and 'жадають зл. кр.'. Corresponds to the items in the fourth table.

V. Монети.

Table with 2 columns: Description of coins and their value. Includes 'Дукат пісарський', '1 аполондор', 'Пів-імперіял'.

Table with 3 columns: Description, 'платять зл. кр.', and 'жадають зл. кр.'. Corresponds to the items in the fifth table.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Main railway schedule table with columns for 'до Львова' and 'зі Львова'. Includes train numbers, departure/arrival times, and station names like 'Іцкан', 'Янова', 'Бродів'.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. Ординариатам всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські аزاریди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

»Днѣстеръ« вступив в 6-тий рік своєї діяльности з збільшеними фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 вивозить:

Table with 2 columns: Description of funds and their value. Includes 'Фонд резервовий 73.874 зр. 47 кр.', 'Резерва премій 52.269 „ 40 „', 'Фонд основний 50.000 „ — „'.

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи »Днѣстра« дуже умірквані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. Поліси »Днѣстра« приймає Банк краєвий при пожитках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту »Днѣстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє пожитки за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочентованя від членів і третих осіб по 4 1/2 %. Удїл членський вивозить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечений в »Днѣстрѣ«. Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрестностях і де нема близько агентів »Днѣстра«, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає всякі папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дїтий

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовленя з провинції залагоджує відворотною поштою.

140 37-140

1000 туюток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, лиця Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 туюток разом опакованє і відсилка franco.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої у Львові, Ринок ч. 29, 1. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густо-вно і по приступних цінах. 13-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах.

Замісцеві панночки приймає на помешнанє.

Магазин блаватних товарів Дамскої конфекції Білизни

Антін Пізунський

у Львові, Академічна ч. 12.

поручає великий виріб сезонних новостий, а такєж склад полотен, шертівгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончїх, єкарнеток. — Робітня сукоп і швальєа білі зни

Прібки на жалавє зсилає ся. Ціни як найприступнійші. 151 37-47

ПРАВДА ілюстрованє письмо для руского на роду під редакцією С. Кульчицкого виходить у Львові тижнево кождої пятниці.

Будє подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статї з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і єсупільні. Крім того будє містити частє забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границєю річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция Львів, ул. Собісчина ч. 5. Б.